

CARL HOLMBERG

“SOM GARANTIA DE L'EDUCACIÓ PER A TOTHOM”

PER LALI SANDIUMENGE

Carl Holmberg (Suècia, 1942) és des de 2008 secretari general del Consell Internacional per a l'Ensenyament Obert i a Distància (ICDE), amb seu a Oslo. Després d'una llarga carrera en l'àmbit universitari, va ajudar el govern suec a transformar els sistemes educatius per fer-los més oberts i flexibles als estudiants. Ha estat membre de la junta directiva d'organitzacions internacionals i ha participat en projectes de la Comissió Europea i en grups d'experts. La interacció, l'aprenentatge d'adults, l'educació a distància i el desenvolupament dels sistemes educatius han estat centrals en la seva recerca. L'any 2007, va ser condecorat com a Senior Fellow d'EDEN (Xarxa Europea d'Ensenyament Virtual i a Distància). Holmberg va participar a la Conferència Permanent de Presidents de l'ICDE (SCOP) que va organitzar la UOC a Barcelona el novembre de 2009.

Carl Holmberg (Suecia, 1942) es desde 2008 secretario general del Consejo Internacional para la Educación Abierta y a Distancia (ICDE), con sede en Oslo. Después de una larga carrera en el ámbito universitario, ayudó al gobierno sueco a transformar los sistemas educativos para hacerlos más abiertos y flexibles a los estudiantes. Ha sido miembro de la junta directiva de organizaciones internacionales y ha participado en proyectos de la Comisión Europea y en grupos de expertos. La interacción, el aprendizaje de adultos, la educación a distancia y el desarrollo de los sistemas educativos han sido piezas clave de su investigación. En 2007 fue nombrado Senior Fellow de EDEN (Red Europea de Educación Virtual y a Distancia). Holmberg participó en la Conferencia Permanente de Presidentes del ICDE (SCOP) organizada por la UOC en Barcelona en noviembre de 2009.

Carl Holmberg (Sweden, 1942) has been the Secretary General for the Oslo-based International Council of Open and Distance Education (ICDE) since 2008. After an extensive career in academia, he worked for the Swedish government supporting the transformation of the education system towards increased openness and flexibility for the students. He has served on the boards of international organisations and has been involved in European Commission projects and expert groups. Interaction, adult learning, distance education and education systems development have been core concepts in his research. In 2007, he was appointed a Senior Fellow of EDEN (European Distance and eLearning Network). Holmberg participated in the ICDE Standing Conference of Presidents (SCOP) organized by the UOC in Barcelona in November 2009.

**“SOMOS GARANTÍA DE LA EDUCACIÓN PARA TODOS”
“WE ARE A GUARANTEE OF EDUCATION FOR ALL”**

David Campos

“Almenys 20 milions de persones estudien a distància. Tenim un gran potencial i creixerem”

“Al menos 20 millones de personas estudian a distancia. Tenemos un gran potencial y creceremos”

“At least 20 million are following distance education. It has a vast potential and it will grow”

L'ICDE es va fundar el 1938. Com ha evolucionat l'educació oberta i a distància durant tots aquests anys? La història de l'educació a distància va començar molt abans. En alguns llocs, al segle XIX, ja hi havia institucions i organitzacions que l'utilitzaven. Té una llarga història: més de 130 anys. Per a l'ICDE, ha estat i és encara central donar suport al desenvolupament de l'ensenyament obert i a distància, a les institucions que el fan servir, i a la creació de polítiques que el potenciïn. L'ICDE treballa en aquesta línia sobretot perquè de l'anàlisi de la situació actual de l'educació al món es desprèn que és necessa-

El ICDE se fundó en 1938. ¿Cómo ha evolucionado la educación abierta y a distancia durante estos años? La historia de la educación a distancia empezó mucho antes. En algunos lugares, en el siglo XIX ya había instituciones y organizaciones que la utilizaban. Tiene una larga historia: más de 130 años. Para el ICDE, ha sido y es aún esencial fomentar el desarrollo de la educación abierta y a distancia, las instituciones que la utilizan y la creación de políticas que la potencien. El ICDE trabaja en esta línea sobre todo porque del análisis de la situación actual de la educación en el mundo se desprende que es necesaria.

ICDE was established back in 1938. How has open and distance education (ODE) developed since then? The history of distance education dates from long before 1938. In some parts of the world, they already had institutions and organisations working with it in the 19th century. So it has quite a long history, more than 130 years. What has been a core mission for ICDE during its lifetime is supporting the development of open and distance education, the institutions working with it and ODE policy developments. The main reason ICDE does this is because the analysis of the present status of education in

ri. L'ensenyament a distància podria ser una bona solució per a molts problemes d'accés i per donar suport a l'educació per a tothom. **L'ensenyament obert i a distància es considerava abans una opció més marginal en el món de l'educació. Podríem dir que ara es troba en un punt d'inflexió?** Crec que hi ha diferències arreu del món. Universitats com l'Open University de Gran Bretanya o la UOC, per exemple, són molt respectades. En els seus països se segueix i es valora molt positivament el que estan fent, però no passa el mateix a tot arreu. Encara hi ha qui es resisteix a l'ensenyament a distància, i aquesta

La educación a distancia podría ser una buena solución para muchos problemas de acceso y para promover la educación para todos. **La educación abierta y a distancia antes se consideraba una opción más marginal en el mundo de la educación. ¿Podríamos decir que ahora se encuentra en un punto de inflexión?** Creo que hay diferencias en todo el mundo. Universidades como la Open University de Gran Bretaña o la UOC, por ejemplo, son muy respetadas. En sus países se sigue y se valora muy positivamente su labor, pero no ocurre lo mismo en todas partes. Aún hay quien se resiste a la educación a distancia y

the world proves that it is necessary. Distance education could probably be a good solution to some of the problems involving access to and support for education for many people. **ODE used to be a marginal option in teaching and learning. Could we say that now it is at a turning point?** I think there are differences in different parts of the world. We know that universities like the Open University in Britain or the UOC, for example, are highly respected. In their countries their work is positively regarded, but that is not the case everywhere. There are still pockets of resistance to transforming towards distance edu-

Amb Frits Pannekoek, president de l'ICDE, durant la presentació del pla estratègic de l'organització a l'SCOP 2009 / Con Frits Pannekoek, presidente del ICDE, durante la presentación del plan estratégico de la organización en la SCOP 2009 / With Frits Pannekoek, ICDE's President at the presentation of the organisation's strategic plan at the SCOP 2009 /

és una de les qüestions principals en què treballen organitzacions com l'ICDE. És molt important el suport que donem als governs dels estats on els nostres membres treballen per desenvolupar polítiques més obertes. Recentment, un país sud-americà va estar a punt d'aprovar una llei força negativa. Vam escriure al president per explicar-li que amb l'ensenyament obert i a distància es poden aconseguir objectius com l'educació per a tothom. És una de les poques vies per garantir l'educació generalitzada.

Fa poc va dir que l'ensenyament obert i a distància mai ha estat tan popular... És

esta es una de las cuestiones principales en que trabajamos organizaciones como el ICDE. Es muy importante el apoyo que damos a los gobiernos de los estados en los que nuestros miembros trabajan para desarrollar políticas más abiertas. Recientemente un país sudamericano estuvo a punto de aprobar una ley bastante negativa. Escribimos al presidente para explicarle que con la enseñanza abierta y a distancia se pueden conseguir objetivos como la educación para todos. Es una de las pocas vías para garantizar la educación generalizada.

Hace poco dijo que la educación abierta y a distancia nunca había sido tan popular... Es

ation, and this is one of the core issues that organisations like ICDE are working with. It is extremely important for us to support policy-makers in states where our members are working to develop policies which are more open to distance education. Recently, we came across a situation in South America where one of the countries was going to enact a law which was rather negative for open and distance education. We wrote to the president of that country to explain the possibilities afforded by this kind of education and how it can support reaching goals like Education for All. It is one of the few

cert, mai havia estat tan popular. Milions d'estudiants a tot el món estudien a distància. En alguns països, una de les poques maneres d'ampliar els sistemes educatius és a través de l'ensenyament obert i a distància. Una comissió nacional va estudiar a l'Índia com avançar cap a la societat del coneixement, i va analitzar com desenvolupar un sistema educatiu que pogués estar a l'altura de l'occidental. Una de les conclusions va ser que si hagués d'assolir el mateix nombre d'estudiants d'educació superior, hauria d'obrir un campus universitari cada setmana. Això no és viable ni financerament ni

cierto, nunca había sido tan popular. Millones de estudiantes de todo el mundo aprenden a distancia. En algunos países, una de las pocas maneras de ampliar los sistemas educativos es a través de la educación abierta y a distancia. Una comisión nacional estudió en India cómo avanzar hacia la sociedad del conocimiento, y analizó el modo de desarrollar un sistema educativo que pudiera estar a la altura del occidental. Una de las conclusiones fue que si tuviera que alcanzar el mismo número de estudiantes de educación superior, se debería abrir un campus universitario cada semana. Esto no es viable ni financiera ni or-

ways you really can have mass education. **You said recently that ODE has never been so popular...** Sure, it is more popular now than ever. Millions of students all over the world are studying with distance education. In some countries, one of the few ways of expanding the education system is to do it through open and distance education. A National Knowledge Commission worked in India for three years to determine how this country should move in the knowledge society. One issue was how to develop an education system which could measure up to the Western world. One of the conclusions

organitzativament, però, en canvi, sí que es poden promoure institucions que treballin amb un ensenyament obert i a distància de qualitat, que possibiliti massificar l'educació. **Quin és el pes d'aquest tipus d'ensenyament al món? Sap quina és la proporció entre els estudiants a distància i els campus presencials?** Depèn de com es mesuri. Hem intentat calcular el nombre d'estudiants que estudien a les institucions membres de l'ICDE. Un càlcul prudent seria d'uns vint milions de persones. Evidentment, pot ser molt més a tot el món. Té un gran potencial i creixerà. Hauríem de tenir-ne més estadis-

ganizativamente, pero, en cambio, sí que se pueden promover instituciones que trabajen con una enseñanza abierta y a distancia de calidad, que posibilite masificar la educación. **¿Cuál es el peso de este tipo de educación en el mundo? ¿Sabe cuál es la proporción entre los estudiantes matriculados a distancia y en los campus presenciales?** Depende de cómo se mida. Hemos intentado calcular el número de personas que estudian en las instituciones miembros del ICDE. Un cálculo prudente sería de unos veinte millones de personas. Evidentemente, puede ser mucho más en todo el mundo. Tiene un gran potencial

was that if India is to reach the same level in terms of the number of students in higher education, they needed to open up a new university campus each week. That, of course, is not manageable for financial and organisational reasons. What they can do instead is promote institutions which are working with quality open and distance education, allowing mass education.

How important is ODE in the world? What is the proportion of students enrolled in distance education and on physical campuses? It depends on how you measure it. We tried to estimate the number of students who are

>>

>>

>>

<<

tiques, però les organitzacions internacionals no s'hi han centrat. L'ICDE hi està treballant.

Quin és el valor de l'e-learning en temps de crisi? La UOC està tenint més estudiants que busquen formació i reciclatge professional. És aquesta la tendència arreu? No sé ben bé què passa arreu del món. Varia molt, però crec que hi ha casos com el de la UOC, que és una institució que funciona molt bé i és molt atractiva per als estudiants en línia. Quan va esclatar la crisi financera, a alguns països es va fer marxa enrere cap a velles solucions en comptes de promoure'n

<<

y crecerá. Deberíamos tener más estadísticas, pero las organizaciones internacionales no se han centrado en esta cuestión. El ICDE está trabajando en ello.

¿Cuál es el valor del e-learning en tiempos de crisis? La UOC tiene ahora más estudiantes que buscan formación y reciclaje profesional. ¿Es una tendencia general? No sé exactamente lo que ocurre en todo el mundo. Varía mucho, pero creo que hay casos como el de la UOC, que es una institución que funciona muy bien y es muy atractiva para los estudiantes en línea. Cuando estalló la crisis financiera, en algunos países se retrocedió hacia viejas so-

<<

studying at ICDE member institutions. A very conservative estimate would be something like 20 million. Of course, it would be much higher worldwide. It has a vast potential, and it will grow. We need more statistics on ODE, but it has not been the focus of international organisations, so this is one of the things ICDE is working on.

What is the value of e-learning in times of crisis? The UOC is getting more students looking for education and professional retraining. Is this the trend around the world? I'm not quite sure what is happening worldwide. It varies a lot, but I think there are cases like

de noves. L'ensenyament obert i a distància amenaça, per dir-ho d'alguna manera, les institucions tradicionals, i quan els recursos són escassos, els tradicionalistes defensen "el camí segur" i miren de convèncer els polítics. No sé si el cas de la UOC és representatiu, però m'agradaria que ho fos!

Quins són els principals reptes que afronta l'ensenyament obert i a distància? És difícil contestar una pregunta així, perquè res és en general. Som una organització global i la situació varia moltíssim arreu del món. La qualitat de l'educació és un tema candent, així com la manera d'arribar i d'atendre

luciones en lugar de promover otras nuevas. La educación abierta y a distancia amenaza, por decirlo de alguna manera, a las instituciones tradicionales, y cuando los recursos son escasos, los tradicionalistas defienden "el camino seguro" y tratan de convencer a los políticos. No sé si el caso de la UOC es representativo, pero ¡me gustaría que lo fuera!

¿Cuáles son los principales retos que afronta la educación abierta y a distancia? Es difícil contestar una pregunta así, porque nada es general. Somos una organización global y la situación varía muchísimo en cada parte del mundo. La calidad de la educación es un

the UOC, which is a very smoothly functioning and attractive institution for online students. In some countries, when the financial crisis came, they started moving back towards old solutions instead of promoting new ones. Open and distance education is, so to speak, threatening the traditional institutions; when there are scarce resources the traditionalists argue about choosing "a safe way" and try to get the politicians on their side. So I'm not quite sure if the development you see at the UOC is typical. I wish it were!

What are the main challenges open and distance education is facing? The complexity

grans grups d'estudiants i d'accedir a la tecnologia. Fa poc, vam demanar als nostres membres si necessitaven que els donéssim suport. La resposta va ser positiva. Als Estats Units, Canadà i Europa la majoria va respondre que ja tenia les necessitats cobertes, però en canvi, a la resta del món, a l'Àsia, Amèrica del Sud, Àfrica, la resposta va ser ben diferent. Aquestes institucions necessiten que les organitzacions internacionals les ajudin amb avaluacions comparatives perquè puguin millorar la qualitat. La Universitat Oberta d'Indonèsia, Universitas Terbuka, per exemple, té més de 700.000

tema candente, así como la manera de llegar y de atender a grandes grupos de estudiantes y de acceder a la tecnología. Hace poco preguntamos a nuestros miembros si necesitaban que les diéramos apoyo. La respuesta fue positiva. En Estados Unidos, Canadá y Europa la mayoría respondió que tenía las necesidades cubiertas, pero en cambio, en el resto del mundo, en Asia, América del Sur, África, la respuesta fue totalmente distinta. Estas instituciones necesitan que las organizaciones internacionales las ayuden con evaluaciones comparativas para que puedan mejorar la calidad. La Universidad Abierta de Indonesia,

of a question like that is that there is no general answer. We are a global organisation and we can see that the situation varies enormously in different parts of the world. Quality of education is a burning topic worldwide, and another one is how to reach and cater to huge groups of students, and access to technology. We recently asked our members if they needed us to support their work with quality developments. We got positive feedback, but in the United States, Canada and Europe the majority answered that their needs were being met. In the rest of the world, in Asia, in South America, in

“La majoria d’institucions tradicionals es mou cap a l’ensenyament a distància”

estudiants dispersos en un país amb més de 17.000 illes. Us podeu imaginar els problemes que tenen amb la infraestructura tecnològica; és un repte aconseguir un ús avançat d’internet. A l’ICDE volem analitzar la situació de l’ensenyament obert i a distància: estadístiques, xifres, ús de tecnologies, polítiques de suport a l’ensenyament a distància, etc. També volem tenir una idea clara sobre les lleis i la normativa a diferents parts del món. Quan tinguem més informació, podem treballar més activament.

L’ensenyament a distància i l’e-learning no són exactament el mateix. Hauria de canviar

Universitas Terbuka, por ejemplo, tiene más de 700.000 estudiantes dispersos en un país con más de 17.000 islas. Es fácil imaginar los problemas que tienen con la infraestructura tecnológica; es un reto conseguir un uso avanzado de internet. En el ICDE queremos analizar la situación de la educación abierta y a distancia: estadísticas, cifras, uso de tecnologías, políticas de apoyo a la educación a distancia, etc. También queremos tener una idea clara acerca de las leyes y la normativa en distintas partes del mundo. Cuando tengamos más información, podremos trabajar más activamente.

Africa, the responses were totally different. These institutions are in need of international organisations supporting them with quality benchmarking and their quality development. The Indonesian Open University, Universitas Terbuka, for example, has more than 700,000 students scattered around a country consisting of more than 17,000 islands. You can easily imagine the problems related to technology infrastructure. An advanced use of the Internet can be quite challenging. What ICDE would like to start is finding ways of exploring what the ODE world looks like: statistics, figures, the use of technologies,

“La mayoría de las instituciones tradicionales se mueve hacia la educación a distancia”

l’ICDE de nom per incloure l’ensenyament virtual o en línia? Al llarg de la seva història, l’organització ha canviat de nom per adaptar-se als canvis. Fa molt de temps, hi figurava la paraula *correspondència*. No sé com s’hauria de dir. No crec que sigui una bona idea fer servir paraules relacionades amb la tecnologia en organitzacions internacionals com la nostra, perquè tot canvia molt ràpid. Educació oberta i a distància encara serveix. **Pensa que el concepte distància inclou en línia o virtual?** Té raó que d’alguna manera *distància* ha quedat obsolet, per exemple ara, mentre parlem des de Barcelona i Oslo

La educación a distancia y el e-learning no son exactamente lo mismo. ¿Debería cambiar el ICDE de nombre para incluir la educación virtual o en línea? A lo largo de su historia, la organización ha cambiado de nombre para adaptarse a los cambios. Hace mucho tiempo incluía la palabra *correspondencia*. No sé cuál debería ser el nombre. No creo que sea una buena idea utilizar palabras relacionadas con la tecnología en organizaciones internacionales como la nuestra, porque todo cambia muy rápido. Educación abierta y a distancia aún sirve. **¿Cree que el concepto distancia incluye en línea o virtual?** Tiene razón en que en cier-

policies supporting distance education, etc. Also what the legislative framework is like in different parts of the world. When we have more information, ICDE will be able to work more actively.

Distance education and e-learning are not exactly the same thing. Will ICDE have to change its name to make room for ‘virtual’ or ‘online’ education? The organisation has changed its name during its lifespan to adapt to changes of the field. A long time ago, the organisation had the word ‘correspondence’ in its name. I don’t know what a new name should be. I don’t think it is a good idea to

“The majority of traditional institutions are moving into distance education”

a través de Skype. Quan l’ensenyament es transforma, s’utilitzen molts conceptes que sovint estan vinculats a la tecnologia; alguns tenen relació amb la política, com *obert* (fer més accessible l’educació superior i la formació permanent), d’altres estan relacionats amb la teoria pedagògica (*ensenyament i entreteniment, aprenentatge cooperatiu*), o amb les qüestions organitzatives (*ensenyament sense fronteres, aprenentatge flexible, aprenentatge en línia*) o amb la tecnologia (*aprenentatge en xarxa, aprenentatge assistit per ordinador*). Estar en línia és una manera de superar les distàncies, i el món virtual és

to modo el concepto *distancia* ha quedado obsoleto, por ejemplo ahora, mientras hablamos desde Barcelona y Oslo a través de Skype. Cuando la educación se transforma, se utilizan muchos conceptos que a menudo están vinculados a la tecnología; algunos tienen relación con la política, como *abierto* (hacer más accesible la educación superior y la formación permanente), otros están relacionados con la teoría pedagógica (*educación y entretenimiento, aprendizaje cooperativo*), o con las cuestiones organizativas (*educación sin fronteras, aprendizaje flexible, aprendizaje en línea*) o con la tecnología (*aprendizaje en red,*

use words linked to technology for international organisations like ours because it changes so rapidly. Open and distance education still works.

So ‘distance’ is a concept that includes online or virtual? You are perfectly right that distance has sort of become obsolete, as in our case now: you are in Barcelona and I am in Oslo and we are talking with each other via Skype. There are so many concepts used when education is in transformation, often related to technology. Some of them are connected to politics, like open (lowering the fence around higher education, lifelong

>>

>>

>>

“En alguns països som una de les poques vies per garantir l'educació generalitzada”

“En algunos países somos una de las pocas vías para garantizar la educación generalizada”

<<

el que comparteixen l'estudiant i el professor en l'ensenyament a distància. L'element central en tots els processos d'aprenentatge és la interacció. Per tant, es pot triar un concepte centrat en les formes de diàleg, en l'ús de la tecnologia, en com s'organitza l'ensenyament o en quins objectius polítics compleix. El concepte d'ensenyament a dis-

<<

aprendizaje asistido por ordenador). Estar en línia es una manera de superar las distancias, y el mundo virtual es el que comparten el estudiante y el profesor en la educación a distancia. El elemento central en todos los procesos de aprendizaje es la interacción. Por lo tanto, se puede elegir un concepto centrado en las formas de diálogo, en el uso de la tecnología, en cómo se organiza la educación o en qué objetivos políticos cumple. El concepto de educación a distancia tiene raíces históricas

<<

learning), some to pedagogical theory (edutainment, cooperative learning), some to organisational issues (borderless education, flexible learning, online learning) and some to technology (net-based learning, computer-supported learning). Being online is a way of overcoming distance, and the virtual world is where you are as a student and a teacher in distance education. The core element in all learning processes is interaction. So you could choose a concept focusing on the forms of dialogue or the use of technology or how education is organised or what

tància té arrels històriques i encara el podem fer servir un temps.

Creu que l'ensenyament a distància aprofita tot el potencial d'internet? En la mesura que és possible, moltes institucions ho fan. Universitats com la UOC, l'Open University del Regne Unit, la Universitat d'Athabasca al Canadà, la Universitat de Maryland, etc., utilitzen les tecnologies d'una manera molt interessant i les fan servir per passar de la teoria pedagògica a la pràctica. Però també hi ha institucions d'ensenyament a distància que no tenen la mateixa infraestructura. El personal de la universitat oberta més

y aún lo podemos utilizar durante un tiempo.

¿Cree que la educación a distancia aprovecha todo el potencial de internet? En la medida de lo posible, muchas instituciones lo hacen. Universidades como la UOC, la Open University del Reino Unido, la Universidad de Athabasca de Canadá, la Universidad de Maryland, etc., utilizan las tecnologías de una manera muy interesante y las adoptan para pasar de la teoría pedagógica a la práctica. Pero también hay instituciones de educación a distancia que no tienen la misma infraestructura. El personal de la universidad abierta más antigua del mundo, la UNISA (Universidad

political aims it is fulfilling. The concept of 'distance' education has historical roots, and we can still live with it for some time.

Do you think distance education is using all the potential of the Internet? To the extent possible, many institutions are. Universities like the UOC, the Open University in the United Kingdom, the Athabasca University in Canada, University College of Maryland, etc., are using technologies in very interesting ways and are using them to put pedagogic theory into practice. But then there are distance educational institutions that don't have the same infrastructure.

antiga del món, la UNISA (Universitat de Sud-àfrica), és molt expert en l'ús de la tecnologia i està al dia en recerca. Ho saben tot, ho podrien fer tot, però l'entorn no els permet fer servir tecnologia avançada basada en internet. Per això, desenvolupen cada cop més l'aprenentatge amb mòbil. Aquest és també el cas d'algunes zones de l'Àsia on hi ha molts telèfons mòbils però no una gran tecnologia d'internet. Estem en un període de transformació i caldrà temps per aplicar i utilitzar la tecnologia.

Fa quinze anys, la UOC va néixer en línia. Es pot dir que va ser pionera? Sí, perfectament.

de Sudáfrica), es muy experto en el uso de la tecnología y está al día en investigación. Lo saben todo, lo podrían hacer todo, pero el entorno no les permite utilizar tecnología avanzada basada en internet. Por eso desarrollan cada vez más el aprendizaje con móvil. Este es también el caso de algunas zonas de Asia donde hay muchos teléfonos móviles pero no una gran tecnología de internet. Estamos en un período de transformación y hará falta tiempo para aplicar y utilizar la tecnología.

Hace quince años, la UOC nació en línea.

¿Se puede decir que fue pionera? Sí, perfectamente. Desde el primer día, la UOC estuvo

The oldest open university in the world, UNISA (University of South Africa), has lots of knowledgeable staff that knows how to use the technology and is up-to-date on research. They know it all, they could do it all, but due the surrounding situation they cannot use advanced Internet-based technology. So what they are developing more and more is mobile learning. That is also the case in areas in Asia where you find lots of mobile phones but not strong Internet technology. We are in a period of transformation, and it will take time to implement and use technology.

“In some countries we are one of the few ways you really can have mass education”

Des del primer dia, la UOC va estar en el món de les tecnologies que encara utilitzem. La Open University de la Gran Bretanya, per exemple, va començar amb material de televisió, àudio i escrit, com es feia fa seixanta o setanta anys. Recordo que quan la UOC va entrar al mercat, em va impressionar com es desenvolupava i com resolva qüestions relacionades amb l'ús de les tecnologies. Sens dubte, és un avantatge haver nascut a l'era de les tecnologies i no carregar el bagatge “d'abans ho fèiem així”.

Quin paper creu que tindrà l'ensenyament obert i a distància d'aquí a deu anys? El que

en el mundo de las tecnologías que aún utilizamos. La Open University de la Gran Bretaña, por ejemplo, empezó con material de televisión, audio y escrito, como se hacía hace sesenta o setenta años. Recuerdo que cuando la UOC entró en el mercado, me impresionó cómo se desarrollaba y cómo resolvía cuestiones relacionadas con el uso de las tecnologías. Sin duda es una ventaja haber nacido en la era de las tecnologías y no cargar con el bagaje de “antes lo hacíamos así”.

¿Qué papel cree que tendrá la educación abierta y a distancia dentro de diez años? Lo que se ha hecho evidente en estos últi-

The UOC was born online 15 years ago. Could we say that it was a pioneer? It certainly was. From day one, the UOC was in the world of technologies we are still using. The Open University in Britain, for example, started with TV, audio and written material the way it was done 60 or 70 years ago. I remember when the UOC came into the market, how impressed I was to see how the UOC was developing and solving different issues related to technology use. It is definitely an advantage to have been born into the era of technologies, not carrying the baggage of “we used to do it this way”.

s'ha fet evident els darrers vint anys és que la manera de treballar de les universitats presencials i de les institucions d'ensenyament obert i a distància conflueix. Cada vegada funcionen de manera més semblant i s'està imposant el que podríem anomenar *aprenentatge flexible*. Aquest procés fa que la majoria d'institucions tradicionals es mogui cap a l'àmbit de l'ensenyament a distància. Això és sens dubte una tendència que es pot apreciar arreu.

Ajudarà l'e-learning a superar la bretxa digital i serà accessible per a tothom? Sí, crec que sí. Ens trobem en el llinar d'un canvi

mos veinte años es que la forma de trabajar de las universidades presenciales y de las instituciones de educación abierta y a distancia confluye. Cada vez funcionan de manera más parecida y se está imponiendo lo que podríamos llamar *aprendizaje flexible*. Este proceso hace que la mayoría de las instituciones tradicionales se muevan hacia el ámbito de la educación a distancia. Eso es sin duda una tendencia que se puede apreciar en todas partes.

¿Ayudará el e-learning a superar la brecha digital y será accesible para todo el mundo? Sí, creo que sí. Estamos en el umbral de un

In your opinion, what will ODE's role be in ten years' time? One of the things that has been obvious in the last 20 years is that the way traditional campus-based universities and open and distance learning institutions work is merging. They are working more and more the same way and we have what could be called flexible learning. This process is moving the majority of traditional institutions into the field of distance education. And that is definitely a trend that you can see worldwide.

Will e-learning help to overcome the digital divide and be available for everyone? Yes, I

ICDE www.icde.org

EDEN www.eden-online.org/eden.php

Unesco: E- Learning online
www.eden-online.org/eden.php

Carl Holmberg, A European and Swedish perspective on ICT – Policies and strategies in education tinyurl.com/66tkvzq

Carl Holmberg interview, Youtube in education tinyurl.com/6fsw6ng

dràstic, però cal recordar que l'ensenyament virtual és part de la bretxa digital. Encara hi ha una gran part de la població mundial que no té accés als requisits previs a l'e-learning, les tecnologies, i si les tecnologies no estan disponibles, com es pot tancar la bretxa entre els que en tenen i els que no? L'ICDE és una de les entitats assessores de la Unesco, amb qui comparteix l'objectiu d'assolir l'educació per a tothom. Per aconseguir-lo, hem de lluitar contra la bretxa digital. Hem de donar suport al desenvolupament de les organitzacions educatives i a l'accés a la tecnologia per a l'ensenyament. ■

cambio drástico, pero hay que recordar que la educación virtual forma parte de la brecha digital. Una gran parte de la población mundial aún no tiene acceso a los requisitos previos al e-learning, las tecnologías, y si las tecnologías no están disponibles, ¿cómo se puede cerrar la brecha entre los que las tienen y los que no? El ICDE es una de las entidades asesoras de la Unesco, con quien comparte el objetivo de conseguir la educación para todos. Para ello tenemos que luchar contra la brecha digital. Tenemos que fomentar el desarrollo de las organizaciones educativas y el acceso a la tecnología para la educación. ■

think so; we are on the threshold of a dramatic change. But remember, e-learning is a part of the digital divide. A large part of the world population still has no access to the prerequisites for e-learning – the technologies. If technologies are not available, how can it close the gaps between the haves and the have nots? ICDE is in formal consultations with Unesco. One of Unesco's goals is Education for All, and ICDE shares that goal. To make it come true, it we have to fight the digital divide. We have to support the developments of educational organisations and access to technology for education. ■